

Особливу роль інституційному забезпеченні «верховенства прав» правосуддя відіграє судове управління, зокрема, конституційне та адміністративне судочинство. Саме ці два види судової практики покликані забезпечити узгоджений характер всього юридичного процесу за умов сукупності суперечливих правил, завдяки яким досягається ефективність права (правосуддя), тобто верховенство права (правосуддя) [3].

Підсумовуючи, варто зауважити таке: верховенство права та права людини входять в універсальні і непідробні основні засади та принципи Організації Об'єднаних Націй. У Декларації наради на високому рівні з питання верховенства права держави-члени заявили про те, що права людини і верховенство права взаємопов'язані і взаємно доповнюють одні одного. У суспільствах неможливо забезпечити верховенство права, якщо не забезпечений захист прав людини, і навпаки, захист прав людини не може бути забезпечений в суспільствах без ефективного верховенства права. Верховенство права – це механізм здійснення прав людини, що сприяє втіленню принципу прав людини в життя [1].

1. Морально-психологічне забезпечення у Збройних Силах України ; за ред. В. В. Стасюка, НУОУ, м. Київ, 2012 р. URL: <https://dovidnykmpz.info/wp-content/uploads/2018/06/%D0%9F%D0%86%D0%94%D0%A0%D0%A3%D0%A7%D0%9D%D0%98%D0%9A-%D0%9C%D0%9F%D0%97-%D1%83-%D0%97%D0%A1%D0%A3.pdf>.

2. Військова психологія : підруч ; за ред. В. В. Ягупова. URL : <http://www.medbib.in.ua/viyskova-psihologiya.html>.

3. Морально-психологічне забезпечення : курс лекцій ; за ред. В. В. Ягупова. URL : <https://studopedia.org/12-97252.html>.

4. Конституція України від 28.06.1996. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30.С. 141.

Владислава УСТИМЕНКО

курсант

Науковий керівник:

Максим ШЕВЯКОВ

старший викладач кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна)

ПРАВА ЛЮДИНИ У ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19

Сучасний світ змінюється, COVID-19 – подія під номером один у новинах, феномен, яке впливає на життя кожної людини, змінюючи повсякденність і буденність новинами про кількість хворих, яку ми сміливо

можемо називати епідемією, що характеризується найвищою захворюваністю на інфекційні захворювання, що розповсюджуються по всій території країни і континентів світу. Характеризується відсутністю сталого імунітету людини, як правило, ефективний профілактичний засіб (вакцина) та лікування [1, с. 27].

Пандемія COVID-19 суттєво змінила життя людей, а такі терміни як: самоізоляція, карантин, епідемії, коронавірус, ПЛР-тести, включено до словника повсякденного життя для простих громадян. Незважаючи на ці терміни, багато висловлювань в соціальних мережах і вираження особистого ставлення до світової ситуації, використання недоречних, образливих термінів, який порушує інформаційний етикет і загальноприйняті морально-етичні норми [1, с. 52].

Карантинні обмеження, пов'язані з бажанням уповільнити поширення коронавірусу, діють в Україну приблизно одночасно з більшістю країн. Їхній правовий захист зафіксований у Постанові Ради Міністрів України № 211 від 11 березня 2020 року «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричинене коронавірусом SARS-CoV-2» [2, с. 11].

З початку пандемії в Україні обмежила роботу КПП та запровадила різні санкції за порушення карантинного режиму. Україні важко знайти оптимальний баланс між обмежувальними заходами для захисту життя та здоров'я людей від зараження та забезпечити дотримання їхніх прав.

Найбільш порушені права українців з точки зору вищезазначених постанов КМУ є:

- повага до приватного життя (обмежена),
- свобода та особиста недоторканність. У деяких випадках через примусове спостереження, суворо застосовується самоізоляція,
- свобода пересування (суворо обмежена, особливо під час карантину),
- свобода мирних зібрань (обмежена),
- освіта (обмежена),
- свобода віросповідання (обмежена),
- доступ до медичних послуг (обмежується плановими медичними заходами).

Керівні записки місії ООН з прав людини в Україні від 25 березня 2020 року викладають основні принципи розробки карантину та інших обмежувальних заходів проти натопту [3, с. 3].

Основною проблемою захисту прав людини під час пандемії в Україні є невідповідність чинної нормативної бази, що встановлює «локдаун» та регулює обмеження. Мета обмеження прав і свобод під час пандемії зрозуміла – охорона здоров'я та життя нації. Однак заходи держави є неконституційними та конфліктними для законодавства. Процедури обмеження прав і свобод навіть у законних цілях мають відповідати основним правовим нормам – положенням візе Конвенції та Конституції України [4].

1. Вплив пандемії коронавірусу COVID-19 на права, свободи і безпеку людини в інформаційній сфері: Матеріали науково-практичної студентської конференції / 12 травня 2020 р., м. Київ / Упоряд. : Фурашев В. М., Петряєв С. Ю.– Київ : Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Вид-во «Політехніка». 2020. – 196 с.

2. Відповідь на виклики COVID-19 та права людини: огляд ситуації в Україні / За заг. ред. Дмитра Ковалю. – Київ, 2020. – 44.

3. Права людини у період пандемії COVID-19: Моніторингова місія ООН із прав людини в Україні. Керівна записка, 25 березня 2020 року.

4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_004.

Катерина ХМЕЛЕНКО

студентка ННІ права
та інноваційної освіти

Науковий керівник:

Лариса НАЛИВАЙКО

проректор, професор кафедри
загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна),
доктор юридичних наук, професор,
Заслужений юрист України

СИСТЕМА ЮВЕНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ В УКРАЇНІ

Формування системи ювенальної юстиції в Україні розпочалося після ратифікації Конвенції ООН про права дитини у 1991 році. Мінімальні стандартні правила ООН, що стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх («Пекінські правила»), лягли в основу Конвенції та закріпили основні засади функціонування юстиції, дружньої до дитини, пріоритетом функціонування якої є захист прав та свобод дитини у кримінальному провадженні. Оскільки Україна ратифікувала «Пекінські правила», їх норми діють на території усієї держави.

Наразі в Україні відбувається реформа ювенальної юстиції, передбачена Національною стратегією реформування системи юстиції щодо дітей на період до 2023 року, а також впроваджуються декілька проектів та програм, що є частиною цього реформаційного процесу, серед них Державна соціальна програма «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2021 року, «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального